

PRZEGLĄD KUPIECKI

CENA ABONAMENTU:

Abonament roczny 32 K
 „ półroczny 16 K
 „ kwartalny 8 K
 Cena numeru pojedynczego 70 h

Wychodzi raz w tygodniu.

Redakcja i Administracja:

Kraków, Grodzka 43.

Cena ogłoszeń wedle umowy.

Rok I.

Kraków, dnia 2 sierpnia 1919 roku.

Nr. 15.

O lepsze jutro.

Katakлизм, jaki nawiedził w ostatnim pięcioletniu całą niemal ludzkość, zburzył też gruntownie system przedwojennego życia państwowego, przemienił formę rządów i gospodarki społecznej.

Mylą się przeto ci, którzy sądzą, że gdy zamilkną ostatnie strzały armatnie wróci dawny, dobry stan gospodarczy; zniknął on niepowrotnie, tak, jak idee monarchiczne, jak rządy uprzywilejowanych możnowładców.

Nie tylko, że pieniądź nie posiada już uprzedniej siły kupna, ale, co ważniejsza siła robocza i wytwórcza, siła mas, zmniejszyła się gwałtownie. Surowca nie otrzymuje się teraz tak tanio, jak dawniej, węgla brakuje prawie wszystkim, a niebezpieczne anarchiczne prądy utrudniają zmontowanie sprawnych machin państwowych w całej Europie.

Socjalizacja, bolszewizm, spartakizm nie mogą zachęcić przedsiębiorcy do intensywnej pracy, wymagającej materialnych wkładów, a z drugiej strony bandytyzm, szerząca się demoralizacja, ekscesy szumowin wpływają także paraliżująco na wszelkie zamierzenia gospodarze.

Do zamarcia inicjatywy przyczynia się wreszcie rozdmuchana na wsi nienawiść do miast, dzieło fanatycznych agitatorów.

Piszący te słowa przechodził latem ub. roku przez świeżo żęte lany pszenicy. Sędziwy wieśniak ładował zboże na wóz. Na drugi dzień ten sam rolnik zorał plugiem drugą połowę jeszcze niezżętego łanu i pod skibą pogrzebał piękne kłosa pełne ziarna.

Na zapytanie, czemu w czasach powszechnego

głodu popełnia taki grzech na swych współobywatelach, rzekł on: „Tyle, ile dla siebie potrzebuję, mam już w stodole; dla miast nie chcę pracować i chleba dostarczać, gdyż panowie z miast wywołali wojnę i prowadzą ją; gdy im chleba zabraknie, skończą swe szatańskie dzieło.“

Ten sposób myślenia i dziś jeszcze niestety pokutują u wielu.

Sytuacja jest niewesoła. Pomimo wszystko nie wolno zakładać bezczynnie rąk. Inercja stanu średniego doprowadzi kraj do ostatecznej ruiny, a sam stan ten wyda na śmierć głodową.

Złudzeniem jest, że przeczekać trzeba tylko rok, czy dwa, a wszystko samo wróci do dawnego ładu. Rok 1914 minął bezpowrotnie.

Jakiegokolwiek są trudności — kupiec i przemysłowiec **musi** się zabrać do pracy.

Praca ta zaś niech idzie równolegle w 2 kierunkach: uświadamiającym i ekonomicznym.

Głosić nam trzeba i przekonywać, że tylko zanieknięcie egoizmów klasowych, zapomnienie o waśniach i uprzedzeniach wewnętrznych umożliwi dźwignięcie się z gruzów. Ani na chwilę nie może zamilknąć głos przestrogi, że chłop, głodzący miasta, leniwy robotnik, niesumieinny urzędnik, zaślepiiony politycznym zacietrzewieniem publicysta — popełnia zbrodnię wobec własnej grupy społecznej i wobec Polski całej.

Trzeba nam pracy wspólnej i zgodnej.

Uświadamiając zaś ogółowi tę prawdę, wykrzesajmy z siebie samych energie twórcze i w dziele odrodzenia przez pracę przoduujmy wszystkim warstwom. Z naszego trudu wyrosnie obfity plon: dla nas samych i dla kraju.

Nie uciekajmy, aż „wszystko złe samo minie“, lecz starajmy się lepsze jutro własnym wysiłkiem przyspieszyć.

STARO-POLSKI

MIÓD „ZAGŁOBA“

W ORYGINALNYCH BUTELKACH

JEST NASZYM TRUNKIEM NARODOWYM.

Fabryka miodu „ZAGŁOBA“, Sp. z ogr. odp.

Kraków, ulica Augustyańska 4.

Co stanie się z austriackimi pożyczkami wojennymi w Polsce?

Stanowisko koalicji odnośnie do zapłaty **pożyczek wojennych** dawnej Austrii jest już ostatecznie znane. Zajęła ona zasadniczo stanowisko lojalne wobec suwerennego państwa polskiego. — Polska bowiem otrzymała prawo i obowiązek wewnętrznego załatwienia się ze swoimi obywatelami; ona więc sama rozstrzygnie jak umorzyć ten papier wartościowy, stanowiący znaczną część majątku społeczeństwa.

Nasze czynniki miarodajne muszą postępować tu bardzo ostrożnie i kierować się całym szeregiem poważnych ekonomiczno-społecznych względów.

Idzie bowiem o kapitały, stanowiące własność wdów i sierót, inwalidów, drobnych rzemieślników i kupców, a więc warstw gospodarczo słabych, które żadnego pogorszenia swej sytuacji finansowej znieść nie mogą.

Rząd nasz i Sejm musi zrobić wszystko, aby uratować ten wdowi grosz, wyciśnięty z pośród ludności gwałtem i przemocą.

Śmieszny jest zaprawdę argument, z jakim się od czasu do czasu spotyka, że właściwie nie należy mieć względów wobec posiadaczy austr. pożyczek wojennych, gdyż kto je nabył, ten popierał naszego wroga w walce z naszymi wyzwolicielami.

Ależ — na Boga — czy ludzie głoszący to nie pamiętają w jaki sposób zmuszano do subskrypcji. Agitował za nią i wciskał pożyczkę w rękę każdy, kto miał tylko jakąś władzę, a więc urzędnik policyjny, starosta, urzędnik kolejowy, pocztowy i autonomiczny. Agitatorzy ci dziś jeszcze zajmują wybitne, urzędowe stanowiska.

Kupiec n. p. oprzeć się temu nie mógł, gdyż rozpętały się istna burza nad jego głową, a na barki jego sprowadziły to sto tysięcy szykan i utrudnień. Z ciężkim nieraz sercem wyjmował ostatni grosz — i zanosił do okienka bankowego.

Argumenty te są tak jasne i przekonujące, że walka o pomyślnie załatwienie kwestyi pożyczek wojennych może wydać się na pozór walką z wiatrakami.

Niestety optymizm taki jest nieuzasadniony.

W Polsce — jakże bolesnym jest to przyznanie — dzieli się jeszcze ciągle obywatele na uprzywilejowanych i obywateli „drugiej czy trzeciej klasy“. Pierwsza klasa — to Kongresówka, druga i trzecia: to zabór pruski i Małopolska.

Nie taimy więc obawy, że Sejm złożony w bardzo znacznej części z postów b. zaboru rosyjskiego i posiadający w swem łonie wielką ilość włościan, a więc warstwy najmniej zaangażowanej w pożyczkach, gotów jest skrzywdzić posiadaczy austriackich wojennych obligacji.

Byłoby przeto rzeczą ekonomistów małopolskich wystąpić z inicjatywą i przekonać wszystkie za-

interesowane czynniki, że krzywdy tej wyrządzić nie wolno.

Równocześnie zaś należy obmyśleć sposób dla umorzenia tej nieszczęsnej pożyczki, któryby państwu polskiemu umożliwiło łatwo poniesienie ciężaru, a posiadaczy zmdowoliło.

Możnaby n. p. ściągnąć austr. pożyczki wojenne a wydać bezprocentowe obligacje do wylosowania w ciągu 50—60 lat z pewną premją.

W obiegu znajduje się u nas tych pożyczek na 4—5 miliardów koron. Przerachowane na złoto polskie (wedle kursu marek) wynosi to około 2¹/₂ miliarda. Jeżeli spłatę rozłoży się na przeszło pół wieku, to ciężar będzie wcale znośny. To czego Polska dziś zapłacić nie może, 2 pokolenia skutecznią z łatwością.

W ten sposób państwo nie zostanie narażone na jednorazowy, olbrzymi wysiłek, a setki tysięcy obywateli uratuje swój byt gospodarczy.

Dla ochrony swych oszczędności winni się skupić wszyscy z interesowani i stworzyć Związek ochrony pożyczek wojennych. Miejsce w nim będzie przedewszystkiem dla banków, kas sierocych, sądów opiekuńczych, tudzież osób prywatnych.

Drugi za nas nic nie robi, uzyskać coś możemy tylko własnym staraniem.

Rzecz jasna, że poparcie odnośnych postulatów będzie zadaniem posłów na Sejm z Małopolski.

Jeszcze mizerya paszportowa.

Wielokrotnie już zwracaliśmy na tych łamach uwagę na horendalne wprost trudności paszportowe, które uniemożliwiają naszemu kupcowi wyjazd po towar zagranicę, a w ten sposób zwiększają drożyznę w kraju i brak środków koniecznego zapotrzebowania.

Proponowaliśmy centralizację wszystkich odnośnych czynności w jednym biurze, nuciliśmy szereg nowych myśli w tym kierunku; niestety nawoływanie nasze jest ciągle jeszcze bezskuteczne.

Sytuacja nie tylko się nie polepszyła, ale jeszcze pogorszyła.

Wszystkie dawne utrudnienia pozostały w mocy. Od kupca żąda się wykazania, że zapłacił podatki, (nawet takie, które jeszcze nie zostały wymienione), trzyma się go dniami całym w ogonku. Jednym słowem traktuje się podróż jego, jako luksusową wycieczkę, a nie jako ciężką konieczność zawodową.

Zachowanie się urzędników policyjnych robi wrażenie, że nie zdają oni sobie sprawy z tego, że są oni funkcyonaryuszami płatnymi z podatków obywateli i stanowisko swe sprawują dla ich dobra.

Mizerya paszportowa wychodzi tylko na korzyść pokatnym hyenom, które na wymęczonej i znudzonej publiczności robią złote interesa.

Tak dalej być nie może.

Raz jeszcze zwracamy się do miarodajnych sfer z przedstawieniem naszych skarg i projektem naprawy stosunków. Zdaniem naszym byłoby najkorzystniejsze, gdyby starania o paszport odbywały się w następujący sposób:

Petent wnosi do Dyrekcji policji podanie wraz z załączeniem starego paszportu, pokwitowań podatkowych oraz należności stemplo- wych.

Obowiązkiem dyrektora policji będzie załatwić w ściśle określonym, w krótkim czasie: a) wystawienie paszportu, b) pozwolenie z D. O. G., c) visum odnośnych konsulatów zagranicznych.

Gdyby zmiany te istotnie wprowadzono w życie powinna Dyrekcja policji ogłosić to kilkakrotnie, aby uniknąć pomyłek ze strony publiczności.

Równocześnie z temi ułatwieniami wartoby wszcząć akcję o obniżenie wysokich taks, jakie konsulaty zagraniczne pobierają ze wizowania paszportów.

Reformy te są łatwe do przeprowadzenia i z pewnością dawno weszłyby już w życie, gdyby u nas było trochę więcej zmysłu praktycznego i gdyby nasze władze zastanawiały się głębiej nad celowością swych zarządzeń.

Trudno jest jednak powiedzieć, aby u nas było pod tym względem wszystko w idealnym porządku.

Dla ilustracji podamy jeden szczegół.

Przed drzwiami, prowadzącemi do biura D. O. G. stoją setki osób w ogonku, czekając na przybicie pieczętki paszportowej. Zrozumiałe jest to, jeśli idzie o młodych ludzi w wieku wojskowym. Cóż jednak robią tam dzieci, starcy i kobiety? Cóż one ze służbą wojskową mają wspólnego? Czyby więc nie wartoby uwolnić te osoby od konieczności uzyskiwania visum D. O. G. i w ten sposób zaoszczędzić im i odnośnym funkcjonariuszom pracy, a natłok publiczności o połowę zredukować?

Przypuszczamy, że sprawą tą nikt się nie za interesował. Stary „schimel“ austriacki wciąż jeszcze pokutuje.

Ograniczenia w handlu zagranicznym.

Zezwolenie Komisji przywozu i wywozu. — Monopolizacja handlu artykułami pierwszej potrzeby.

(Sp.) Polityka rządu naszego w dziedzinie handlu zagranicznego nie idzie, niestety, po linii wolnego handlu. Istnieje cały szereg uciążliwych ograniczeń, do których w pierwszym rzędzie należy czynienie zakupów zagranicą zawiśnięm od zezwolenia państw, komisji przywozu i wywozu. Utrudnienia te zwalczane są przez sfery przemysłowe i handlowe Polski, które w wolnym handlu, nadzorowanym przez państwo, widzą warunki poprawy położenia Polski zarówno w dziedzinie produkcji, jak i konsumpcji. Na odnośne zarzuty, czynione ministerstwu przemysłu i handlu, odpowiedział min. Hącia, iż utrudnienia te są dziś konieczne ze względu

na walutę. „Jeżeli utrudniamy przewóz towarów — oświadczył minister — to utrudniamy tylko przewóz towarów gotowych i to ze względu na walutę. Musimy kontrolę przywozu prowadzić, bo inaczej doszlibyśmy do zupełnego bankructwa. Ze objawia się w dzisiejszej naszej walucie, że za markę niemiecką, która niby równa się marce polskiej, trzeba płacić za 1000 marek przeszło 1300, za czek na Berlin za 1000 marek 1150, dlatego, że za polską walutę nie można kupować zagranicą, tylko za niemiecką i tem się to agio tłumaczy“.

W dziedzinie artykułów pierwszej potrzeby ograniczenia są o wiele większe. Polityka handlowa rządu w odniesieniu do tych artykułów zmierza wprost do monopolizacji handlu zagranicznego artykułami pierwszej potrzeby.

Ogłoszony świeżo w „Monitorze Polskim“ statut „Państwowego Urzędu zakupu artykułów pierwszej potrzeby“, nadaje urzędowi temu, będącemu organizacją handlową ministerstwa aprowizacji wyłączne prawo sprowadzania i upoważnienia do sprowadzania artykułów pierwszej potrzeby z zagranicy, oraz sprzedaży, lub upoważnienia do sprzedaży.

Artykuły pierwszej potrzeby, do których statut zalicza: 1) płody rolne i ich przetwory; 2) mięso, jego produkty, tłuszcze, ryby oraz nabiał; 3) towary kolonialne; 4) artykuły, służące do opał i oświetlenia; 5) produkty kopalniane i przemysłowe, o ile dotyczą one spożycia lub użytku domowego; 6) odzież gotowa, bielizna, oraz wszelkie materiały, obuwie i skóry, wyjęte są zatem w dziedzinie handlu zagranicznego z wolnego obrotu. Nabywa je Państwowy Urząd Zakupu i odsprzedaje związkom oraz zrzeczeniom o charakterze społeczno-handlowym i instytucjom komunalnym przy uwzględnieniu potrzeb zdrowego handlu polskiego. Repartyce towarów wykonywać będzie ministerstwo aprowizacji, z zastrzeżeniem udziału ministerstwa przemysłu i handlu przy podziale towarów, mających zastosowanie i niezbędnych dla przemysłu, w porozumieniu z ministerstwem skarbu, odnośnie do artykułów monopolowych.

* * *

Do omówienia tej sprawy, a w szczególności wywodów min. Hąci, niezgodnych zdaniem naszym z istotnym stanem rzeczy, wrócimy jeszcze w następnym numerze.

Dlaczego skóra na obuwie jest droga?

Jedną z największych bolączek tak konsumentów, jak też i kupców, jest drożyzna i brak skóry.

Kilka poniżej przytoczonych cyfr wyjośni nam, jakie siły są czynne w tem, że skóra staje się artykułem zbytku, że nabyć ją można tylko albo w pasku, albo po wygórowanych cenach w Centralach.

Kilogram skóry wołowej, wzgl. krowiej kosztuje obecnie wedle ceny maksymalnej koron 3,

podczas gdy kilogram żywej wagi bydła 12 koron. Oczywiście rzeźnicy, jakkolwiek do dostarczenia jej obowiązani, starają się jak najmniej skóry oddać wyznaczonej do tego centrali.

Centrala małopolska dla surowej skóry, której zadaniem jest uzyskanie w ten sposób zapasy sprzedawcą garbarniom i tą drogą zapewnić im tani materiał, sprzedaje kilogram po 3 kor. 60 hal. do 3 kor. 80 hal. Zarobek jej wynosi więc 20—27 procent. Wobec uchwały kupców, że najwyższy ich zarobek ma wynosić 15 procent, stwierdzić należy, że nadwyżka, jaka w kieszeni Centrali pozostaje, jest wygórowaną.

Co się tymczasem dzieje dalej

Garbarze sprzedają skórę juchtową (1 kg.) po koron 80 —, jakkolwiek 1 kg. skóry surowej kosztuje ich 3 kor. 80 hal. Wedle ostatniej ich uchwały żądają już za kilogram **koron 100**. Zaznaczamy, że jeszcze niedawno można było nabyć w Centrali kilogram przedniej skóry juchtowej za 40 koron.

Za stopę lichą garbowanej skóry cielęcej (box) ma się oficjalnie płacić teraz koron 16. Nikt jednak nie nabędzie jej po tej cenie. Drogą protekcyjną kupują ją teraz po 20 koron, a niedawno płacono nawet aż 38 koron! Towar nie tanieje, a natomiast garbarze zarabiają.

Pono jeden tylko zakład skórnicy w Ludwinowie (współwłasność firmy Batha) wykazuje za rok ostatni 2 miliony koron czystego zysku, ile zaś inne zakłady zarobiły, o tem na razie nie wiemy.

Posłuchajmy jednak w dalszym ciągu ciekawych cyfr.

Centrala skórnicza sprowadziła niedawno boxowe skóry z firmy Heyl z Wornacyi po marce cztery za stopę, co po przerachowaniu na korony wynosi 8 koron. Sprzedaje je „z łaski“ i w ogonku po koron 15, jako „dar dla bosej ludności“.

Pokątni paskarze skórnicy, rozzuchwaleni bezkarnością i bezholowiem, biorą już u nas w Krakowie 200 koron za 1 kg. skóry na podeszwy, a do 200 koron za 1 kg. skóry juchtowej. W Wiedniu 1 kg. kosztuje najdrożej 60 koron.

Stosunki w tej dziedzinie są wręcz anarchiczne! Opinia publiczna żąda wreszcie stanowczej poprawy!

KUPCY! Żądajcie we wszystkich lokalach waszego organu „PRZEGLĄDU KUPIECKIEGO“

Przeniesienie urzędu wywozu i przywozu do Warszawy.

Rząd warszawski zaskoczył Małopolskę nowym, krzywdzącym rozporządzeniem. Oto z końcem lipca ogłoszono, że z dniem 26 bm. znosi się urząd wywozu i przywozu w Krakowie, a jego agendy oddaje się państwowemu urzędowi przywozu i wywozu w Warszawie.

Uchwała, znosząca wszystkie dzielnicowe Urzędy przywozu i wywozu w Polsce a uznająca jedynie **Państwowy Urząd przywozu i wywozu w Warszawie** zapadła na wniosek min. skarbu Karpińskiego jeszcze w połowie maja b. r. na Radzie ministrów. Mimo tej uchwały funkcjonowały dotąd i funkcjonują dalej Urzędy przywozu i wywozu w Wielkopolsce, na Śląsku Cieszyńskim. Również Urząd przywozu i wywozu w Krakowie sprawował swe czynności do dnia 26 bm., kiedy urząd warszawski wydał decydujący nakaz jego rozwiązania.

Już wcześniej przed dniem 26 lipca min. Skarbu w Warszawie wydało polecenie urzędowi i komorom celnym nie uznawania certyfikatów wystawionych przez Urząd przywozu i wywozu w Krakowie. Na skutek tego rozporządzenia wszystkie transporty z towarami, idące z Austrii niem. i Czech do Polski zostały na granicy zatrzymane narażając z jednej strony kupców i przemysłowców na ogromne straty, wynikające z psucia się niektórych artykułów oraz kradzieży na kolejach, z drugiej zaś ogół konsumentów na brak towarów i ich podrożenie.

Mamy więc nowy, skandaliczny kwiatek gospodarki międzynarodowych czynników w Warszawie.

Pismo nasze nigdy nie występowało za instytucjami urzędów wywozu i przywozu, uważając, że tylko wolny handel i import bez ograniczeń zdławi szalejącą drożyznę; jeśli jednak taka instytucja już ma istnieć, to musi ona funkcjonować na miejscu, a nie w stolicy państwa, do której podróz jest stosunkowo długa, i nader kosztowna. Przyznajemy też, że nie odnosimy się z zbytniem zaufaniem do sprężystości władz warszawskich.

Onegdaj wypowiedzieli się na zebraniu w Krak. Izbie handlowej zebrani tam reprezentanci handlu i przemysłu jednogłośnie przeciw tej nowej kazywdzie Małopolski i nowemu utrudnieniu dla naszego kupiectwa. Postanowiono wysłać w tej sprawie memoriał do Warszawy.

HURTOWNIA PERFUMERYI

poleca wszelkie artykuły w zakres kosmetyki wchodzące, jak: pasty do zębów, kremy na twarz, pudry, wodę kolońską, brylantyny, wody toaletowe, mydła toaletowe i do golenia po cenach fabrycznych

MAKS LANDWIRTH
KRAKÓW, UL. DIETLOWSKA 40.

O stosunki handlowe między Polską a Czechami.

Jakkolwiek wskutek zaborczości i buty czeskiej, godzącej na Śląsk Cieszyński, Spisz i Orawę, stosunki między Polską a Czecho-Słowacją są obecnie silnie naprężone, to jednak w poważnych sferach zdają sobie sprawę z tego, że kiedyś ściślejsze stosunki handlowe między obydwoma państwami będą nawiązane i zastanawiają się nad możliwie korzystnym uregulowaniem ich dla nas.

W tej mierze charakterystycznym jest głos warszawskiego „Kuryera Polskiego“, którym dzielimy się z naszymi Czytelnikami.

Oto, co pisze wspomniany dziennik:

Od kilku tygodni urzęduje w Krakowie konsulat czeski, mając niewątpliwie na celu nie tylko załatwianie spraw paszportowych, oraz innych spraw, wchodzących w zakres czynności prawno-konsularnych, lecz również zbadanie w naszym kraju życia gospodarczego, oraz nawiązywanie stosunków handlowych, zerwanych na razie skutkiem tarć politycznych, w związku z sprawą Cieszyńską. Pisaliśmy niedawno, iż wkrótce do Warszawy ma przybyć czeskie przedstawicielstwo konsularne. Interesów Polski dotychczas nikt w Pradze nie broni, jakkolwiek życie praktyczne domaga się tego natęrczywie.

Należy wziąć pod uwagę, iż z Czech przed wojną tak Galicja, jak i Królestwo sprowadzały w olbrzymiej ilości artykuły niemal z każdej gałęzi wytwórczości przemysłowej. Między innymi wspomnieć wypada o maszynach rolniczych, o wyrobach przemysłu włóknistego, porcelanie, szkłe, wyrobach gablonckich itp. W chwili obecnej moglibyśmy z Czech sprowadzić cukier, którego tam jest nadmiar, co tłumaczy się tem, iż trzy czwarte bogatego i pracującego na eksport przemysłu cukrowniczego ześrodkowane było w Czechach i na Morawach. Co się tyczy eksportu z Polski do Czech, to niewątpliwie Czesi zechcą sprowadzać od nas ropę na przerób w swoich rafineriach. Należy bowiem zauważyć, iż ropę naftową na przerób przed wojną Czesi sprowadzali wyłącznie z Galicji. Obecnie, gdyby Czesi nie mieli możności sprowadzania tej ropy z Galicji, rafinerie ich nie mogłyby być czynne. Poza ropę naftową Czesi obecnie będą w Polsce kupowali: drzewo, nabiał, niektóre produkty pierwszej potrzeby itp.

Działalność konsula w Pradze w dużym stopniu zaabsorbują sprawy likwidacyjne. Pamiętać musimy, iż każda większa firma galicyjska miała te, czy inne stosunki z Czechami. Niektóre przedsiębiorstwa w Galicji były w rękach Czechów (np. 60 proc. akcji fabryki Zieleniewskiego w Krakowie znajduje się w rękach Czechów), cały szereg w Galicji było filii różnych czeskich firm handlowych i banków itd.

Dalej trzeba mieć na uwadze, iż w Czechach przebywa poważna liczba obywateli polskich, a może i znaczna ilość Polaków, obywateli czeskich. Robotnicy kopalniani prawdopodobnie pracować będą w węglowem zagłębiu Morawsko-Ostrawjskiem. W czasach przedwojennych nasi robotnicy rolni wyjeżdżali na roboty sezonowe nie tylko na Saksy, ale i do Czech. Zajmowanie się tymi ludźmi i używanie im właściwej ochrony będzie musiało naturalnie wejść w zakres działania konsulatu.

Czechy będą posiadały dla nas znaczenie i jako kraj tranzytowy. Będziemy musieli sprowadzać towary przez Czechy z Niemieckiej Austrii, Jugosławii, Włoch, Szwajcaryi etc. Również i nasze towary będzie trzeba eksportować drogą przez Czechy. Kwestye tranzytowe i komunikacyjne będą zatem odgrywać w pracy konsularnej rolę b. wybitną.

NADESLANE.

Wydział Stowarzyszenia „Samopomoc“

podróżujących kupców

Kraków, ulica Dietłowska 1. 31

pragnąc powiększyć liczbę swych członków uprasza dotychczasowych członków już we własnym ich interesie o pomoc i poparcie w tym kierunku.

Równocześnie uprasza się członków zalegających z wkładkami o rychłe uiszczenie tychże, jakoteż o regularne zawiadomienie o każdorazowej zmianie adresu.

Wielki wybór artykułów

kosmetycznych i perfumeryj

poleca po fabrycznych cenach, hurtowny skład

RAFAŁA GOLDLUSTA

Kraków, Stradom 27, sklep M. LEINERA.

Wyłączna sprzedaż mydeł toaletowych warszawskich po cenach konkurencyjnych.

Wysyłkę na prowincję uskutecznią po nadesłaniu należności!

Spółka spożywcza drukarzy w Krakowie

Rynek główny L. 12 III piętro

zakupi

od P. T. Kupców i Producentów **wszelkie artykuły spożywcze**

i codziennego użytku.

Osobiście we wtorki, czwartki i soboty od 6—7 wieczór. Przyjmuje się również zgłoszenia pisemno.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY OSTATNIEGO TYGODNIA.

RZĄD CZESKO-SŁOWACKI A WIERZYTELNOŚCI OBCYCH OBYWATELI. Rząd czesko-słowacki zarządził, że wierzyciele, mający w Czecho-Słowacyi pretensye (u dłużników tam zamieszkałych), a sami mieszkający poza obrębem Czecho-Słowacyi, winni do 31 lipca zgłosić je przez pełnomocnika, zamieszkałego w obrębie państwa czesko-słowackiego. Termin ten będzie prawdopodobnie przedłużony.

STOSUNKI HANDLOWE Z ROSYĄ POŁUDNIOWĄ. Przy współdziałaniu utworzonej niedawno w Warszawie Polskiej Izby handlowej dla południowych obszarów b. cesarstwa rosyjskiego nawiązany ma być handel z okręgiem Dońskim, zajęty przez armię gen. Denikina. Specjalna delegacja okręgu Dońskiego i gen. Denikina zaproponowała Polsce ogromne ilości różnych surowców, mianowicie: 10 milionów pudów rudy manganowej, 500 tys. pudów tytoniu surowego, 100 tys. sztuk skór surowych, 60 tys. wiader spirytusu, 5 mil. pudów ropy naftowej, 10 mil. pudów benzyny, 200 tys. pudów twardych tłuszczów roślinnych, milionowe zapasy bawełny, wełny itd. Wzajemnie Polska ma dostarczyć maszyn i narzędzi rolniczych, maszyn drukarskich, armatur, chemikali, papieru, środków leczniczych, bielizny, galanteryi, obuwia itp. Dla dokonania tych transakcyi wyjeżdża do okręgu Dońskiego specjalna delegacja.

BIURO PRASOWE MINISTERSTWA SKARBU komunikuje: Do wiadomości Ministerstwa Skarbu doszło, że do wielu osób, składających podania w różnych sprawach, w szczególności do właścicieli kantorów wymiany i tych, którym władze celne zatrzymały na granicy pieniądze na mocy ustawy z dnia 11 marca 1919 r., zgłaszają się różne osobistości, i powołując się na swoje rzekome stosunki w Ministerstwie Skarbu, obiecują interesantom pomyslnie załatwienie ich spraw, wzajemnie za odpowiednie wynagrodzenie.

Ministerstwo Skarbu wzywa wszystkich, do których zgłoszą się oszuści, proponujący podobne pośrednictwo, aby w interesie państwa polskiego i własnym, nie wahały się wezwać natychmiast organów policji w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowej, zawiadamiając o każdym poszczególnym wypadku Ministerstwo Skarbu.

PRZEMYSŁ ŁÓDZKI. Do Łodzi nadeszło już 270 wagonów bawełny amerykańskiej, zakupionej przez rząd polski od komisji amerykańskiej żywnościowej. Bawełna ta sprzedawana jest z zastrzeżeniem, iż sprzedają bawełny i otrzymywanych wyrobów zajmuje się rząd polski.

Komisya włókiennicza, ustalona, została w składzie następującym: przedstawiciela P. U. Z. A. P. P. w osobie kierownika Wydziału włókienniczego, inż. Zygryda Meyera, przewodniczącego komisyi, następnie przedstawiciela ministerstwa przemysłu i handlu, okręgowego

inż. Oskara Grossa oraz przedstawiciela Związku przemysłu włóknistego, dra Marcellego Barcińskiego.

Komisya nie sprzedaje ani bawełny, ani przędzy, daje tylko bawełnę i przędę do przerobienia fabrykom w ilości, odpowiednio do 40 proc. wrzecion, względnie krosien, które były w ruchu przed wybuchem wojny. W tym samym stosunku będą przydzielone odpadki przędzalniczym odpadkowym.

Bawełna i przędza w ilości wyżej określonej będą przydzielone wszystkim firmom, które udowodnią, iż ich maszyny mogą być natychmiast uruchomione.

W drodze awansu otrzymały już bawełnę firmy Gejera, Szajblera, Hofrichtera i Grohmana.

Ponieważ obecny dzień roboczy ma się w stosunku do przedwojennego, jak 8 do 10, przeto fabryki odrestaurowane powinny zatrudnić około 50 proc. liczbę przedwojennej robotników, jednakże stosunek ten będzie niższy. I tak np. w fabryce Szajblera przed wojną pracowało 220.000 wrzecion, obecnie zaś będzie mogło być uruchomione zaledwie 17.000, czyli nie 40 a 13 procent.

Główną przeszkodą jest brak pasów, sznurki same fabryki podejmują się wyrabiać dla siebie.

O STOSUNKI HANDLOWE Z WŁOCHAMI. Delegat polskiego min. przemysłu i handlu, inż. J. Mirowski, bawi obecnie we Włoszech dla zbadania stanu przemysłu włoskiego i nawiązania stosunków handlowych z Włochami. Przemysł włoski w dziedzinie narzędzi, elektrotechniki i automobilizmu oraz wyrobów szmerglowych będzie mógł stale zasilać Polskę. W Medyolanie powstało Towarzystwo handlowe „Societa per il commercio Italo-Polacco“ (Towarzystwo dla handlu włosko-polskiego). Biura Towarzystwa mieszczą się w gmachu „Banca Commerciale Italiana“, na placu Scala. „La Tribuna“ z dnia 6 lipca zamieszcza dłuższy artykuł o potrzebie popierania handlu włosko-polskiego. Celu tego podjęła się firma „Fratelli Dykter“ w Medyolanie (ul. Torino 21). Jeden z właścicieli firmy tej p. Dykter i adwokat Andrea Cuccia z Rzymu, mieli wyjechać w połowie lipca do Warszawy, w celu nawiązania stosunków handlowych z Polską.

KRONIKA.

WCZĘSNIJSZE ZAMYKANIE SKLEPÓW. Na podstawie porozumienia między kupiectwem chrześcijańskim a żydowskim postanowiono przychylić się do żądań pracowników handlowych i zamykać wszystkie sklepy do końca sierpnia o godz. 6-tej wieczór.

ZWIĄZEK HANDLOWY KUPCÓW OBUWIA zamówił dla swoich członków kilka tysięcy par obuwia pierwszej jakości w Szwajcaryi.

ZWIĄZKI HANDLOWE tekstylne, kolonialne i obuwiarskie rozpoczęły swoją działalność. Biuro znajduje się w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka 43.

ZWIĄZEK KUPCÓW DROBNEGO HANDLU kolonialnego zamówił dla swoich członków towary kolonialne po bardzo niskich cenach. Należy się spodziewać w najkrótszym czasie nadejścia pierwszych transportów.

PREZYDYUM M. KRAKOWA zwołało w ostatnich dniach zebranie w sprawie waluty. Po dłuższej dyskusji, w czasie której wszyscy moi występowali ostro przeciw projektom p. min. Kaapińskiego, jako szkodliwym dla Małopolski, a zarazem dla całego państwa, uchwalono zwołać publiczny wiec w tej sprawie. W dyskusji zwróciły szczególnie uwagę wywody p. Dra Grossa w obronę korony.

Panienka do praktyki

potrzebna. Wiadomość

Maks Bohrer,

Kraków, ulica Floryańska 27

Papieru pakunkowego

tektury, rotacyjnego, drukowego i makulatury w różnych wielkościach i grubościach, w belach i rolach, jakoteż przykrajanego na woreczki, papieru brązowego patentowego, białego, superior, różowego i w innych różnych barwach dostarcza całymi wagonami wprost z pierwszorzędných fabryk lub częściowo ze składu

Dom handlowy DAWID RETTIG, Kraków, ul. Dietla 57
Telefon Nr. 3438. ☉ ☉ ☉ ☉ Adres telegraficzny „Derettig“.

PASTY DO OBUWIA MARKI „SELTA“

najlepszej i prawdziwej terpentynowej, przedwojennej, w pudełkach elegancko opakowanych, jakoteż

FARBY DO MALOWANIA

t. zw. „Goldocker“ i niebieskich farbek do wapna, jakoteż innych różnych farb do malowania, prania i nieszkodliwych do fabrykacji cukierków, likierów i t. p. dostarcza wprost z fabryki **Dom handlowy Dawid Rettig, Kraków, ulica Dietla L. 57.** Nr telefonu 3438. Adres telegr. „Derettig“.

Biuro Buchalteryjne

A. Weissmanna
Kraków XXII

udziela gruntownej nauki buchalteryi pojed. i podw., korespondencyi handl., rachunków kup., języka niemieckiego, kaligrafii i stenografii

ustnie i listownie.

Podjęmuje zaprowadzenie, kontrolowanie i bilansowanie ksiąg handlowych, ręcząc za dyskrecyę.

Zawiadamiamy, iż z dniem dzisiejszym objęliśmy generalną reprezentację i wyłączną sprzedaż firmy

Calderara i Bankmann, Wiedeń

na Rzeczpospolitą Polską, prócz tego prowadzimy wszelkie artykuły w zakres ten wchodzące, rozmaitych firm krajowych i zagranicznych.

P. & S. Weissberg

Hurtowny skład perfumeryi i artykułów kosmetycznych

Kraków, ulica Krakowska L. 17.

M. WEINSBERG I SYN
KRAKÓW. BIURO: ZIELONA 11.

Hurtowna sprzedaż wyrobów rafinerii w Limanowej.

Benzynę maszynową, automobilową i cylindrową, wazelinę, smar do wozów, oleje gazowe, wulkanowe i asfalt, naftę, parafinę i świece sprzedajemy tylko ze przedłożeniem certyfikatu zwolnienia oddziału przemysłu naftowego w Warszawie.

Polecamy tygodnik fachowy

„Kupiec“

polskie pismo kupiecko-przemysłowe w Poznaniu. Abonament kwartalny M. 6. Adres „Kupiec“, Poznań.

*Kupcy! Pamiętajcie, że organizacje i prasa zawodowa
zadecydują o waszej przyszłości.*

*Wstępujcie do zawodowych związków kupieckich!
Popierajcie wasz organ!*

**HURTOWNY SKŁAD OBUWIA
HENRYK FRIEDBERG**
Kraków, Stradom L. 15.

**Dom handlowy
J. Leserkiewicz - Kraków, Rynek 11**

Filia: Rzeszów, Rynek 21

poleca po cenach hurtownych **mydła, perfumy** oraz
wszelkie przybory kosmetyczne po cenach fabrycznych.

Nadeszły oryginalne francuskie mydła i perfumy.

Wysyłki na prowincję odwrotnie.

MAKSYMILIAN NEUMANN

Biurowo techniczne

Kraków, ul. Wielopole 22

Skład artykułów
technicznych

uszczelniacze asbestowe, gra-
fitowe, konopne; płyty gu-
mowe i na wysokie ciśnie-
nie; węże gumowe i konop-
ne; pasy z włosienia wiel-
błądów, konopne i gumowe;
motory i wszelki materiał
instalacyjny.

ZAWIADOMIENIE.

3%

z ceny Brutto wypłacimy na fundusz prasowy niniejszego pisma
jeżeli kto przez naszą firmę urządzi światło elektryczne i po-
woła się na nie. Z poważaniem

Teodor Dembitzer i Jan Farbowski
Kraków, pl. Dominikański 2. — Tel. 3335.

**Spółka Transportowa
„CRACOVIA“**

Dom spedycyjno-komisowy

Kraków, ulica Stradom L. 16

Wiedeń I., Schönlaterng. 7a (obok
główniej poczty) tel. Nr. 3191/VIII.

Wysyłka towarów w kraju i za
granicę. Przesyłki zbiorowe ze
wszystkich większych miast. Za-
łatwienie pozwoleń przywozo-
wych i wywozowych. Ocenia
towarów. — Adres dokładny dla
Wiednia: Spółka transportowa
„Cracovia“, Grünberg & Co.,
Wiedeń, I., Schönlaterngasse 7a.

EKSPORT DO POLSKI

w naczyniach glinianych wprost z fabryk czeskich, uskutecznia

F^A FABIAN, BERG i SPÓŁKA

BERNO (CZECHY) — — — KIRCHENGASSE NR. 2.

Cenniki ilustrowane wysyłamy kupcom na żądanie!!!

**GŁÓWNA REPREZENTACJA AKCYJNEGO TOWARZYSTWA
SUCHEDNIEWSKIEJ FABRYKI ODLEWÓW**

WINCENTY MOSZKOWSKI

KRAKÓW, UL. WRZESIŃSKA L. 3

przyjmuje zlecenia na żelazne emaliowane naczy-
nia kuchenne, buksy do wozów, płyty kuchenne.

Katalogi i cenniki na żądanie.